

HZ ONDERWIJS VISIE

2024

Leren navigeren naar een
betere wereld

UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

INHOUD

1. VOORWOORD	3
2. VERANTWOORDING	4
3. ONZE FILOSOFIE	5
3.1 Kompas	
3.2 Ontmoetingsplaats	
3.3 Veilige haven	
4. ONZE BELOFTEN	6
5. HOE GAAN WE DE ONDERWIJSVISIE REALISEREN?	8
5.1 Doorleven	
5.2 Gezamenlijke verantwoordelijkheid	
5.3 Integraal werken	

COLOFON

© 2024-HZ University of Applied Sciences

Deze HZ Onderwijsvisie is tot stand gekomen na evaluatie van de HZ Onderwijsvisie 2015 en discussie- en visiesessies met studerenden, medewerkers en externe stakeholders.

Het ontwikkelproces is vormgegeven en begeleid door Dienst Onderwijs, Onderzoek en Kwaliteit. De tekst is opgesteld door Martijn Leenknecht, Kristie de Visser, en Susanne Roose en vastgesteld door het College van Bestuur op dinsdag 1 oktober 2024.

1. VOORWOORD

WELKOM AAN BOORD

Beste collega, studerende, partner,

Wat zien wij, bij de HZ, als goed onderwijs? Die vraag beantwoorden wij samen in deze onderwijsvisie. Op basis van ruim twee jaar gesprekken met alle medewerkers, studenten, praktijkpartners. Over wat wij al doen, en hoe het nog beter kan. Om zo te komen tot een visie die er al lang in de hoofden, harten en praktijk was voordat er ook maar een letter op papier stond.

Uit al deze gesprekken rees het beeld van ons onderwijs als kompas, de HZ als ontmoetingsplaats én als veilige haven. Nautische metaforen, die passen bij Zeeland. Land in zee, al eeuwen verbonden met de rest van de wereld – denk aan de schepen op de Westerschelde zichtbaar vanuit onze locatie in Vlissingen. Met die wereld voelen wij ons niet alleen verbonden, maar daar willen wij ook aan bijdragen.

Het beeld van een kompas past daarbij. De SDGs, als duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties vormen dat kompas, maar ook onze docenten, als rolmodel naast studenten in het uitzetten van hun eigen leerroute. De persoonlijke hogeschool. Daarnaast ook het beeld van de HZ als ontmoetingsplaats. Net zoals in de Zeeuwse havens

culturen en tradities, schepen in alle soorten en maten samenkomen, zo draait studeren aan de HZ om betekenisvolle ontmoetingen: met de praktijk, met onderzoekers en met andere disciplines. Zodat er, wat je ook studeert, een wereld voor je open gaat. Een wereld die je zelf leert mee maken. Tegelijkertijd is er het beeld van de veilige haven. Waar je fouten mag en kan maken. Waar je er mag zijn, wie je ook bent en waar je ook vandaan komt.

In onze onderwijsvisie staat dan ook ontmoeten centraal, maar ook ontmoeten. De wolken voorbij zien drijven, de zeelucht in je longen, een meeuw aan de horizon. Af en toe gewoon even stilstaan.

Dat willen wij onze studenten leren, en dat is de belofte van deze onderwijsvisie: die van richting, beweging en van ruimte. Zo zetten wij, medewerkers, studenten, partners, koers naar die betere wereld waar onze mooie hogeschool voor staat.

Veel leerplezier en inspiratie gewenst,

Barbara Oomen
Voorzitter College van Bestuur

2. VERANTWOORDING

In de HZ Onderwijsvisie staat beschreven wat voor ons als HZ 'goed onderwijs' betekent. Deze visie is tot stand gekomen door input van medewerkers van alle lagen en domeinen van de organisatie. Daarnaast hebben ook studerende en externe stakeholders actief meegedacht. Op deze manier is het 'onze' visie geworden.

Het verzorgen van onderwijs is een van onze belangrijkste activiteiten. Hiermee werken we aan het realiseren van de vier ambities van HZ als kennisinstituut zoals we die hebben vastgelegd in het HZ Instellingsplan 2022-2027:

1. Wij zijn opleider van professionals voor een wereld in transitie;
2. Wij zijn een gewaardeerd instituut op het gebied van water, energie en vitaliteit;
3. Wij zijn dé partner voor maatschappelijke opgaves in onze regio;
4. Wij zijn een bruisende community voor alle partijen.

Om deze ambities te bereiken, is het belangrijk dat wij een kwalitatief gezonde organisatie vormen, waarin het fijn is om te werken en leren.

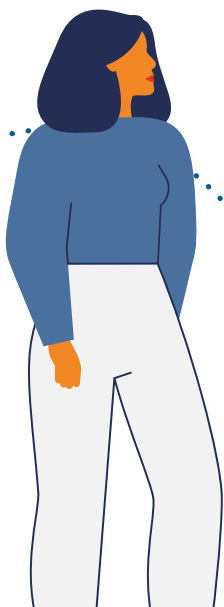
Deze ambities uit het HZ Instellingsplan zijn leidend voor de manier waarop we ons onderwijs verzorgen. De vertaalslag naar een visie op onderwijs die hieruit voortvloeit hebben we in de afgelopen twee-en-een-half jaar samen gemaakt. We zijn daarbij niet blanco begonnen, maar hebben de vigerende HZ

Onderwijsvisie uit 2015 als uitgangspunt genomen. We hebben de bestaande visie geactualiseerd en door de vele gesprekken die we hebben gevoerd weer opnieuw tot leven gebracht en aangescherpt.

De HZ Onderwijsvisie beschrijft ons antwoord op de vraag wat 'goed onderwijs' is. Met 'goed' bedoelen we niet alleen effectief en efficiënt onderwijs, maar ook duurzaam en inclusief. We willen een kennisinstituut zijn waar iedereen hoogwaardige kennis en vaardigheden kan ontwikkelen en daardoor kan bijdragen aan een betere wereld. We willen waardengedreven professionals opleiden.

We hebben ontdekt dat motivatie, welzijn en veilig voelen bij een bruisende en betrokken community essentiële bouwstenen zijn voor studerende om tot ontwikkeling te komen. Door te werken aan het gevoel van autonomie, competentie en relatie (drie psychologische basisbehoeften) wordt de juiste basis gelegd voor het ervaren van motivatie, welzijn en sociale binding. Een belangrijk uitgangspunt van onze HZ Onderwijsvisie is dan ook dat we met ons onderwijs deze drie basisbehoeften willen voeden en willen voorkomen dat we studerende hierin (onbedoeld) schaden.

De HZ Onderwijsvisie bestaat uit een filosofie en bijbehorende beloften. Deze vormen de kern van onze visie op 'goed onderwijs'. De filosofie en beloften zijn zowel de basis voor ons onderwijs als ook de indicatoren die we gebruiken om te evalueren of we op de goede weg zijn. Het is ons handelingskader voor alle onderwijsvormen die wij aanbieden, van losse cursussen tot meerjarige opleidingstrajecten.

3. ONZE FILOSOFIE

Studeren bij HZ betekent jezelf leren kennen en ontwikkelen. Wij helpen studerenden om koers te zetten richting een veranderende wereld en zelf bij te dragen aan die verandering. We ondersteunen hen bij identiteitsontwikkeling en het ontdekken van hun eigen rol in de maatschappij. Het vormen van de benodigde handelingsbekwaamheid hoort daarbij. Samen stippelen we een route uit naar een betekenisvolle toekomst.

3.1 KOMPAS

Onze onderwijsprogramma's vormen zorgvuldig samengestelde routekaarten om studerenden te helpen hun eigen richting te bepalen. We kennen onze studerenden bij naam en weten wat hen beweegt in het leven. Onze betrokken docenten zijn experts in het vak en tegelijkertijd ook inspirerende rolmodellen. Wij moedigen studerenden aan om veerkrachtig te zijn en altijd het beste uit zichzelf te halen. Dat doen we door ontwikkelingsgericht te coachen en studerenden wanneer nodig een spiegel voor te houden. We bieden een kompas aan om een eigen ontwikkelroute uit te stippelen en bij te sturen.

3.2 ONTMOETINGSPLAATS

Door ontmoetingen met anderen, met uiteenlopende achtergronden en toekomstdromen, verbreden studerenden hun horizon. Want leren doe je samen. Wij bieden daarbij een dynamische ontmoetingsplaats en zorgen voor verbinding binnen en buiten HZ via projecten en stages en door te werken aan maatschappelijke vraagstukken. Zo ervaren studerenden hoe het is om kennis en vaardigheden toe te passen in het werkveld. In interdisciplinaire projecten leren zij om over de grenzen van hun eigen discipline heen te kijken, waardoor zij ook het eigen vakgebied beter leren begrijpen.

3.3 VEILIGE HAVEN

Hier mogen studerenden fouten maken, want we geloven dat ze daarvan het meeste leren. Daarom creëren we bij HZ een omgeving waarin we gezamenlijk leren van onze fouten. We vormen een veilige haven, waar we de tijd nemen om te reflecteren en te vertragen wanneer dat nodig is. We geven elkaar ontwikkelingsgerichte feedback en respecteren elkaar en ieders unieke talenten en eigenschappen. HZ vormt een inclusieve leeromgeving, waar iedereen mag zijn wie die is en kan werken aan wie die wilt worden.

4. ONZE BELOFTEN

Voor alle studerenden (die toelaatbaar zijn) willen we een optimale leeromgeving creëren. In onze beloften zetten we uiteen wat studerenden van HZ mogen verwachten.

Bij HZ bieden we persoonlijke begeleiding omdat we onze studerenden kennen

Ons onderwijs is persoonlijk. We kennen onze studerenden en zetten hun talenten centraal. Door ze te voorzien in hun behoefte helpen we ze koers te zetten richting een veranderende wereld. Waar nodig bieden we (HZ breed) aanvullende ondersteuning aan.

Bij HZ bieden we samenhangende onderwijsprogramma's aan, waarbinnen studerenden een eigen ontwikkelroute kiezen

We onderwijzen vanuit een visie op het beroep. Dit maakt het beoogde doel voor de studerenden duidelijk. De weg hiernaartoe kan voor iedereen anders zijn. Wij ondersteunen studerenden bij het kiezen en volgen van hun eigen pad.

Bij HZ zijn docenten naast vakexpert ook een rolmodel

Als experts in het vak vormen we een voorbeeld en inspiratiebron voor onze studerenden. Zo helpen we ze de waarden en normen van de verschillende discipline gaandeweg eigen te maken.

Bij HZ maken we ontmoetingen mogelijk

Leren doen we van en met elkaar. We faciliteren ontmoetingen met anderen en creëren verbinding binnen en buiten de HZ. Het presenteren van verschillende perspectieven helpt studerenden hun blik op de wereld te verrijken en hun horizon te verbreden.

Bij HZ werken we met praktijk- en onderzoekspartners uit de regio en daarbuiten aan een betere wereld

Ons onderwijs maakt studerenden nieuwsgierig naar de buitenwereld en brengt hen daar ook continu mee in aanraking. We laten studerenden actief kennismaken met praktijk- en onderzoekspartners uit de regio en daarbuiten, om hun netwerk te vergroten en gezamenlijk aan de hand van de SDG's te werken aan uitdagingen voor een betere wereld.

Bij HZ vormt interdisciplinair samenwerken een onderdeel van de ontwikkelroute van iedere studerende

Wij vragen studerenden om kritisch na te denken, verschillende perspectieven af te wegen en een onderzoekende houding aan te nemen. Door wisselende projecten aan te bieden in wisselende interdisciplinaire teams leren studerenden met de tijd steeds verder over de grenzen van de eigen discipline heen te kijken.

Bij HZ nemen we tijd en ruimte om te reflecteren en te vertragen

We dagen studerende uit om te reflecteren op hun ontwikkeling, door zo nu en dan stil te staan bij wie ze zijn, wat ze kunnen en welke rol ze willen vervullen in de maatschappij. We geven ze de ruimte om te leren van hun fouten.

Bij HZ mag je zijn wie je bent en werk je aan wie je wilt worden

Bij HZ mag je zijn wie je bent. We zetten studerende in hun kracht en bieden ruimte voor ieders talent. Passies en ambities worden ontdekt. De eigen (beroeps)identiteit wordt (verder) ontwikkeld.

Bij HZ houden we elkaar scherp door het geven van ontwikkelingsgerichte feedback

Ons onderwijs kent een feedbackcultuur. We leren onze studerende de waarde van feedback geven en krijgen en hier een actieve rol in te pakken. We gaan respectvol met elkaar om en geven elkaar feedback om te kunnen groeien.

5. HOE GAAN WE DE ONDERWIJSVISIE REALISEREN?

Het werken volgens onze filosofie en beloften vraagt wat van onze organisatie en van ons als medewerkers. Dat besef hebben we tijdens de totstandkoming van deze visie veelvuldig met elkaar gedeeld. In dit hoofdstuk zetten we uiteen welke belangrijke speerpunten we hierin zien.

5.1 DOORLEVEN

De filosofie en beloften beschrijft onze overtuiging over wat goed onderwijs vraagt. Deze manier van werken kunnen we niet eenvoudigweg implementeren via vaste stappenplannen en projecten, maar vraagt juist om het doorleven van de onderliggende overtuigingen. Daarom is het belangrijk dat we, net als tijdens de totstandkoming, in dialoog blijven met elkaar over onze overtuigingen en blijven werken aan gemeenschappelijke taal. De visie komt tot uitdrukking in ons handelen, doordat deze wordt gedeeld en doorleeft door iedereen. Het vormt ons innerlijke kompas in de keuzes die we maken. Voor onderwijsontwikkeling en (opleidingsoverstijgende) projecten vormt de onderwijsvisie de feedback die kan worden gebruikt om de doelstellingen en voortgang te evalueren. Zo toetsen we steeds gezamenlijk of de ontwikkeling of het project bijdraagt aan onze filosofie en beloften.

5.2 GEZAMENLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID

In onze filosofie en beloften is beschreven dat goed onderwijs meer vraagt dan uitsluitend het zijn van een goede docent. Ook het HZ-brede vangnet en de cultuur binnen de HZ-community zijn belangrijk. Dit betekent dat het werken volgens de HZ onderwijsvisie een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van iedereen die werkzaam is bij de HZ. Alleen samen kunnen we onze filosofie en beloften waarmaken. We stellen de onderwijsvisie dan ook centraal bij ons professionaliseringsaanbod en de HZ Community activiteiten.

5.3 INTEGRAAL WERKEN

Het werken volgens onze onderwijsvisie vraagt om integraal werken. Dat betekent dat de beloften altijd in samenhang met elkaar moeten worden gezien. Een samenhangend onderwijsprogramma met keuzemogelijkheden is bijvoorbeeld alleen succesvol als studerende worden begeleid in het maken van betekenisvolle keuzes. Model staan voor keuzes die gemaakt kunnen worden is belangrijk, bijvoorbeeld door inzicht te bieden in specifieke expertisegebieden, waardoor studenten inzicht krijgen in wat de mogelijkheden zijn binnen de studierichtingen die gekozen kunnen worden.

Het bovenstaande voorbeeld illustreert ook dat alleen inzetten op onderwijsontwerp en -logistiek (in dit voorbeeld het samenhangende onderwijsprogramma) niet voldoende is. Een integrale aanpak van onderwijsontwerp en -logistiek (structuur), gedeelde waarden en normen (cultuur), en docentbegeleiding en instructiestrategieën (interactie) is belangrijk. Het goede voorbeeld geven in de omgang met feedback is bijvoorbeeld onvoldoende, als daarin geen afstemming wordt gezocht met collega-docenten en niet wordt gewerkt binnen een curriculum waarin feedbackgebruik noodzakelijk is en wordt gestimuleerd.

Onze onderwijsvisie vraagt ook een integrale aanpak binnen HZ. Wij vormen geen verzameling van losse opleidingen, maar een HZ-community waarin we in samenwerking met elkaar samenhangende opleidingsprogramma's neerzetten. We werken integraal samen in praktijkgericht onderzoek aan maatschappelijke vraagstukken in een bruisende community. Interdisciplinair samenwerken vormt hierin een speerpunt.

5.3.1 Onderwijs en onderzoek versterken elkaar

De samenwerking met onderzoek- en praktijkpartners vormt een belangrijk element uit onze onderwijsvisie. Binnen HZ is onderzoek ook onderwijs (zie ook de HZ Onderzoeksvisie 2024-2027). Het praktijkgericht onderzoek van onze onderzoeksgroepen inspireert, geeft richting en draagt structureel bij aan (de kwaliteit van) onderwijs. Door de samenwerking tussen onderzoeksgroepen en opleidingsteam creëren we rijke contexten waarin studerende zich ontwikkelen door ontmoetingen met anderen met uiteenlopende expertise en achtergronden. Samen met onderzoeks- en praktijkpartners wordt gewerkt aan betekenisvolle, real life-vraagstukken die bijdragen aan een betere wereld.

5.3.2 HZ als inclusieve community

Een inclusieve onderwijsomgeving begint bij de onderlinge interactie. We willen open staan voor elkaar en elkaar met nieuwsgierigheid en respect benaderen. Onderlinge verschillen mogen er zijn, we omarmen diversiteit. Daarom realiseren we ons ook dat er niet één HZ-community is, maar dat we een netwerk van communities vormen. Studerende maken vrienden en contacten binnen de onderwijsprogramma's die ze volgen, in de contacten met onderzoeks- en praktijkpartners, en tijdens HZ-brede activiteiten en binnen de fysieke omgeving van onze gebouwen. We richten onze aandacht daarom niet op één vorm van sociale binding, maar hanteren een integrale aanpak waarbij we oog hebben voor diversiteit van personen en interacties.

